

ZIJN UW WERKNEMERS ZEKER VAN EEN **VEILIGE** WERK- OMGEVING?

In deze gids:

- ✓ Veilig en gezond (thuis)werken in tijden van corona
- ✓ De belangrijkste arbeidsrisico's
- ✓ Mkb'ers aan het woord
- ✓ Handig stappenplan om zelf uw RI&E te maken

Meer info?

arbond.nl/rie en arbond.nl/coronavirus

ArboNed

Gezond ondernemen. Daar zijn wij voor.

Arbeidsrisico's verminderen = verzuim verlagen

Uw werknemers moeten hun werk veilig en gezond kunnen doen. Dat spreekt voor zich. Een goede inschatting en aanpak van de arbeidsrisico's horen daarbij. Als u de arbeidsrisico's binnen uw bedrijf in kaart heeft, kunt u ze aanpakken. Zo kunt u verzuim voorkomen en verlagen. U gebruikt hiervoor de [Risico-inventarisatie en -evaluatie \(RI&E\)](#).

Wat is een RI&E?

De RI&E is een voor werkgevers verplicht instrument om de gezondheid en veiligheid in het bedrijf te bevorderen, zowel fysiek als mentaal. De RI&E bestaat uit een overzicht van alle arbeidsrisico's binnen uw bedrijf en een Plan van aanpak waarin staat hoe u de risico's gaat aanpakken. Iedere ondernemer met personeel in dienst (minimaal 40 uur) moet een actuele RI&E hebben.

U hoeft de RI&E niet te laten toetsen als u 25 of minder werknemers heeft én gebruik maakt van een branche-instrument dat is goedgekeurd door de Inspectie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW). Toetsing mag natuurlijk wel. Lees hierover meer op pagina 7 in deze gids.

Impact coronavirus

De uitbraak van het coronavirus stelt bedrijven voor nieuwe uitdagingen. Om die reden delen we in deze gids - naast informatie over de RI&E, arbeidsomstandigheden en arboverplichtingen - informatie over de impact van het coronavirus.

Heeft u na het lezen van de gids nog vragen, neem dan contact met ons op via salessupport@arbond.nl.

Snel naar:

- Het coronavirus en veilig werken 3
- Wettelijke verplichting 5
- De top 5 arbeidsrisico's 6
- Maak zelf uw RI&E in 5 stappen 8
- De preventiemedewerker 13
- Komt u er niet uit, staan wij voor u klaar 14

Het coronavirus en veilig werken

Zoals het er bij het samenstellen van deze gids naar uit ziet, heeft het coronavirus nog maanden een impact op de samenleving. Voor u als ondernemer is het van belang dat de zaak zoveel mogelijk kan blijven draaien. Tegelijk blijft u verantwoordelijk voor een veilige werkplek voor uw werknemers, of zij nu thuis werken of op het bedrijf.

Thuiswerken

Om het coronavirus in te dammen, heeft de overheid aan iedereen een oproep gedaan om zoveel mogelijk thuis te werken. U moet hier als werkgever gehoor aan geven en het thuiswerken zoveel mogelijk faciliteren. [Lees hier alles over een gezonde, veilige thuiswerkplek](#), met handige download en aandacht voor het mentale aspect van thuiswerken.

Zeker zijn dat uw werknemers geen klachten krijgen van het thuiswerken? Kijk dan eens naar de [online thuiswerkplekcheck](#). Via een videogesprek kijkt een ergonomist mee naar de thuiswerkplek. Uw werknemer krijgt gerichte adviezen om de werkplek thuis zo goed mogelijk in te richten. Eventuele klachten die door de thuiswerkplek zijn (of kunnen) ontstaan worden besproken en uw werknemer kan vragen stellen. De check gaat verder dan alleen een ergonomisch verantwoorde werkhouding. De ergonomist bespreekt bijvoorbeeld ook het ritme van een werkdag thuis en onder andere de balans tussen werkbelasting en ontspanning, en het belang van micropauzes en herstel.

Op het bedrijf

Inmiddels komt het werken op locatie bij veel bedrijven voorzichtig weer op gang. Onderstaande adviezen helpen de werkplek veilig te houden. Ook als thuiswerken voor (een deel van) uw organisatie niet mogelijk is.

- Informeer werknemers over wat zij moeten doen op het gebied van hun persoonlijke hygiëne:
 - Was regelmatig de handen met water en zeep en droog af met papieren handdoekjes (stel als werkgever middelen beschikbaar voor een goede handhygiëne, vraag aandacht voor de RIVM wasinstructie en zorg voor handalcohol met een terugvetter als er geen handenwasgelegenheden is).
 - Raak zo min mogelijk de ogen, neus en mond aan.
 - Hoest en nies in de binnenkant van de elleboog.
 - Gebruik papieren zakdoekjes, gooi deze na gebruik direct weg.
- Herinner werknemers aan de hygiënemaatregelen via mededelingen bij de ingang, lunchruimtes en toiletten.
- Was servies en bestek met water en zeep, liefst op een hoge temperatuur in de vaatwasser.
- Maak contactoppervlakken dagelijks meerdere keren schoon met reguliere schoonmaakmiddelen. Denk aan: handgrepen, leuning, lichtknoppen, liftknoppen, balies, gereedschap, toetsenborden, computermuizen, telefoons, kranen, zeephouders, gootstenen, toiletten etc.
- Zorg voor een goede ventilatie en laat uw klimaatbeheersingssysteem onderhouden. Neem hiervoor vanzelfsprekend contact op met het bedrijf dat het professionele onderhoud doet.
- Bevorder 'social distancing': verminder het aantal contacten en vergroot de afstand tussen werknemers (minimaal 1,5 meter). Spreid waar mogelijk de werk- en pauzetijden en laat werknemers zoveel mogelijk verspreid over het pand werken. Zorg dat werknemers de lift bij

voorkeur niet gebruiken, maar laat ze de trap kiezen. Is liftgebruik noodzakelijk, gebruik de lift dan met maximaal twee personen tegelijk.

Voor bepaalde beroepen/sectoren (zoals de gezondheidszorg, zorg- en contactberoepen zoals tandarts en fysiotherapeut) gelden andere adviezen. Raadpleeg hiervoor uw branche-/beroepsvereniging en de websites van RIVM en Rijksoverheid. Let op: het dragen van mondkapjes door werknemers die hierin niet getraind zijn, wordt **afgeraden**.

Download ons [werknemers- en werkgeversadvies](#) voor alle aanbevolen maatregelen op de werkvloer. U vindt hier ook de flyer die u kunt delen met uw werknemers (zie hieronder).

Download hier onze [checklist Werken in de nieuwe werkelijkheid](#). Deze opstartcheck geeft u een eerste beeld waarop u moet letten in de 'anderhalvemeter-economie', zodat uw werknemers ook in tijden van corona gezond en veilig kunnen werken.

Het coronavirus Gezond en veilig werken

Besmetting voorkomen, ook op het werk:

<p>Houd minimaal 1,5 meter afstand.</p>	<p>Hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog.</p>	<p>Was vaak uw handen met water en zeep. Is dat er niet, gebruik handalcohol.</p>	<p>Raak uw mond, neus en ogen zo min mogelijk aan.</p>	<p>Maak voorwerpen zoals deurklinken, lift- en lichtknoppen regelmatig schoon.</p>	<p>Ventileer de ruimte regelmatig.</p>
---	--	---	--	--	--

Blijf thuis:

<p>Bij milde koorts en/of luchtwegklachten.</p> <p>Neusverkoudheid, hoesten, keelpijn en/of temperatuur vanaf 38°C.</p>	<p>Na nauw contact met een persoon met koorts en/of luchtwegklachten.</p> <p>Binnen twee meter van deze persoon voor langer dan 15 minuten.</p> <p>Overleg met uw werkgever.</p>	<p>Als u de afgelopen veertien dagen terug bent gekomen uit het buitenland.</p> <p>Overleg met uw werkgever.</p>
---	--	--

Bel de huisarts als uw luchtwegklachten verergeren.

Gezond werken gaat verder dan besmetting voorkomen:

- Werkt u thuis? Lees onze thuiswerktips op onze [website](#).
- Heb aandacht voor uw collega's, ook als ze op afstand zitten.
- Zorg goed voor uzelf: rust voldoende, beweeg regelmatig en eet gezond.

Kijk voor actuele informatie en ons werknemers- en werkgeversadvies op arbo.ned.nl/coronavirus.

ArboNed
Gezond ondernemen. Daar zijn wij voor.

Wettelijke verplichting

Gemotiveerd, efficiënt en veilig werken

Jaarlijks overlijden naar schatting 4.100 mensen aan een beroepsziekte¹ en zijn er ruim 200.000 arbeidsongevallen, waarvan 2.300 ernstig en gemiddeld 60 met dodelijke afloop.² U kunt de kans op ongelukken en gezondheidsklachten sterk verkleinen als u weet welke risico's werknemers lopen in uw bedrijf. Pakt u die risico's aan, dan profiteert u van gemotiveerde werknemers die efficiënt en veilig kunnen werken.

RI&E is verplicht

De arbeidsrisico's brengt u in kaart met een Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Denkt u nu: "Niet nodig. Ik ken mijn bedrijf, mijn mensen en de risico's zo ook wel", dan is dat natuurlijk mooi, maar niet voldoende. U moet een actuele RI&E hebben met Plan van aanpak.

Lees ook: [RI&E: van 'het moet nou eenmaal' naar 'kans die je moet grijpen'](#)

Streng toezicht, hoge boetes

Te weinig mkb'ers hebben een RI&E. En dat is zorgelijk, vindt staatssecretaris Van Ark. **De Inspectie SZW gaat daarom meer en strenger toezien op het naleven van de RI&E-plicht. Ook bij het mkb.** Concreet kijkt de inspecteur of er een goedgekeurde branche-RI&E of getoetste RI&E is (inclusief Plan van aanpak) en of de kwaliteit voldoende is. Met andere woorden, of de RI&E precies weergeeft wat er in de dagelijkse praktijk binnen het bedrijf gebeurt. Is dat niet het geval, dan mag de Inspectie SZW direct een boete uitdelen.

“ Ik wil werkgevers in staat stellen hun verantwoordelijkheid te nemen. Tegelijkertijd kunnen werkgevers die niet voldoen aan de verplichting concrete consequenties verwachten.”
– Staatssecretaris Van Ark

Knelpunten voor mkb

Staatssecretaris Van Ark heeft laten uitzoeken hoe het komt dat zoveel bedrijven – minder dan de helft – geen RI&E hebben. Het blijkt dat kleinere werkgevers vaak niet weten dat ieder bedrijf een RI&E moet hebben. Ook ervaren zij knelpunten bij het praktisch en goed uitvoeren van de RI&E. Ze vinden de informatie erover bijvoorbeeld onduidelijk en versnipperd. Of de branche-instrumenten zijn niet gebruiksvriendelijk genoeg.

“Als het goed gaat met je personeel, heb jij het als ondernemer ook goed. Het is schrikbarend hoeveel bedrijven hun RI&E niet op orde hebben. Een goed arbobeleid is belangrijk. Ik denk niet dat iedereen zich realiseert hoe hoog de kosten zijn van een zieke werknemer. Maar je hebt als werkgever ook een morele verplichting naar je werknemers toe. Zij moeten hun werkzaamheden in goede gezondheid kunnen doen. De RI&E is hier onlangs geactualiseerd. Er zijn geen prangende zaken uit naar voren gekomen. Gelukkig zijn er ook nog nooit ongelukken geweest.”

Rolf Bouwman, adjunct directeur
Bedrijf: AG Ems Nederland
Plaats: Eemshaven
Aantal werknemers: 9

¹ Bron: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

² Bron: RIVM

De top 5 arbeidsrisico's

De **arbeidsrisico's** verschillen sterk per branche en werkplek. Naar aanleiding van onze jarenlange ervaring met het uitvoeren van de RI&E hebben we deze top 5 van arbeidsrisico's kunnen samenstellen. Let op: dit geldt onder de normale omstandigheden. Het coronavirus zal invloed hebben op de top 5.

1. Psychosociale arbeidsbelasting (PSA)

Pesten, agressie en geweld, discriminatie of seksuele intimidatie op de werkvloer zijn allemaal vormen van psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Net als werkdruk. PSA kan leiden tot werkstress, beroepsziekte #1 en verantwoordelijk voor een kwart van het langdurig psychisch verzuim.

Als werkgever bent u verplicht grensoverschrijdend gedrag en werkdruk te voorkomen. De aanpak legt u vast in een wettelijk verplicht beleid psychosociale arbeidsbelasting. Door aandacht te besteden aan PSA kunt u psychisch verzuim voorkomen en dat loont. Een dag verzuim kost gemiddeld 250 euro en iemand met een burn-out bent u gemiddeld 287 dagen kwijt. Reken maar uit.

➡ Ga aan de slag met PSA, volg de stappen uit de [PSA Checklist](#).

MijnCoachlijn bij mentale druk

Door de coronacrisis voelen uw werknemers mogelijk extra mentale druk. Bijvoorbeeld door een scheve werk-privébalans, door somberheid van weinig sociale contacten of door extra zorgen over de eigen gezondheid of de gezondheid van familie of vrienden. Exclusief voor de werknemers van ArboNedklanten is er nu [MijnCoachlijn](#). Gericht op het snel en doeltreffend ondersteunen van werkenden, om te voorkomen dat zij (langdurig) uitvallen.

2. Gevaarlijke stoffen

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) schat dat er jaarlijks bijna 3.000 mensen overlijden doordat ze werken met gevaarlijke stoffen. In één op de drie bedrijven wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen, maar veel organisaties realiseren zich niet dat ze ermee te maken hebben. Het gaat niet alleen om het produceren van stoffen, maar ook om het gebruik van gevaarlijke stoffen, of producten waarin gevaarlijke stoffen zitten. Denk aan oliën en vetten, reinigingsmiddelen, verf, inkt, etc. En om stoffen die ontstaan door processen, zoals houtstof, kwartsstof, lasrook en dieseluitlettingsgas, of in de natuur voorkomende stoffen zoals ruwe olie of bloemmeel.

Er bestaan stoffen die kanker kunnen veroorzaken (carcinogeen). Daarnaast zijn er stoffen die onze genen kunnen beschadigen (mutagene stoffen) en stoffen die schadelijk zijn voor de voortplanting of het nageslacht (reprotoxisch). Deze stoffen worden ook wel afgekort als CMR-stoffen. U mag alleen met CMR-stoffen werken, als er echt geen alternatief is. U moet dan zorgen voor optimale bescherming.

Voor elke werkplek binnen het bedrijf moet u de risico's in kaart hebben en bepalen hoe u de risico's kunt vermijden. Dat geldt ook voor het thema [gevaarlijke stoffen](#). Dus: wat maakt een stof gevaarlijk, welke mogelijke gevaarlijke stoffen zijn er, en wie worden eraan blootgesteld?

3. Schadelijk en hinderlijk geluid

Dagelijks worden zo'n 900.000 werknemers blootgesteld aan [schadelijk geluid](#). Dat meldt de Hoorstichting. Gehoorschade, oftewel lawaaislechthorendheid, is al jaren een van de meest gemelde beroepsziekten. Deze aandoening is niet te genezen, maar kan wel worden voorkomen. Hierin spelen werkgever én werknemer een rol. Veilig werken is niet alleen een kwestie van geluidsarme machines, duidelijke instructies en beschermingsmiddelen. Veilig gedrag is net zo belangrijk, op het werk en in de vrije tijd.

Volgens het Arbobesluit moet u de lawaainiveaus (periodiek) beoordelen. Waar nodig moet een deskundige de geluidsniveaus meten. Bij 80 decibel (dB(A)) moet u als werkgever zorgen voor gehoorbescherming. De blootstelling mag niet hoger zijn dan 87 decibel (dB(A)).

4. Machineveiligheid

Het werken met [machines](#), apparaten, gereedschappen en installaties brengt risico's met zich mee. Machines kunnen gevaarlijk zijn, of ze kunnen gevaarlijk worden door veroudering of slijtage. U voorkomt ongelukken als uw werknemers de machines veilig gebruiken en de apparaten voldoen aan alle veiligheids- en keurmerken. Het is belangrijk van alle gebruikte arbeidsmiddelen een Risico-inventarisatie en -evaluatie te hebben (RI&E Arbeidsmiddelen).

5. Werkplekinrichting en fysieke belasting

Doordat werknemers over het algemeen een derde van hun tijd doorbrengen op het werk, is de [werkplekinrichting](#) heel belangrijk. Slecht ingerichte werkplekken kunnen leiden tot gezondheidsklachten en ongevallen. Zorg ervoor dat uw preventiemedewerker of een externe deskundige de houding en belasting van uw werknemers beoordeelt en de hulpmiddelen bekijkt. Daarbij gaat het zowel om statische belasting (beeldschermwerk) als dynamische (bijv. tillen, duwen en repeterende handelingen). Hiermee kunt u klachten op de korte en lange termijn voor zijn en verzuim voorkomen.

“Goed zorgen voor de gezondheid en vitaliteit van onze werknemers is soms nog best een uitdaging. Schouder- en nekklachten zijn bij ons door de manier van werken een belangrijk arbeidsrisico. Dat blijkt ook uit de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).”

Barbara Koper, praktijkmanager
Bedrijf: Tandartspraktijk Koper
Plaats: Tilburg
Aantal werknemers: 10

Maak zelf uw RI&E in 5 stappen

U heeft het kunnen lezen: een RI&E is verplicht. Elk bedrijf met personeel in dienst (minimaal 40 uur) moet periodiek inventariseren of en hoe het werk gevaarlijk of ongezond kan zijn voor werknemers, zodat er – waar nodig – maatregelen getroffen kunnen worden. In 5 stappen gaat u aan de slag met uw RI&E.

“Ik ben als werkgever niet degene die ervoor kan zorgen dat iedereen gezond werkt en leeft. Dat doe je met elkaar. Maar we doen er wel alles aan om ervoor te zorgen dat onze werknemers veilig hun werk kunnen doen. Ongelukken willen we ten allen tijde zien te voorkomen.”

Ab Barendrecht, Financieel directeur
Bedrijf: Barendrecht-Elektra b.v.
Plaats: Hellevoetsluis
Aantal werknemers: 48

1

Inventarisatie van de risico's

Het doel is om inzicht te krijgen in de risico's binnen uw bedrijf. Het gaat niet alleen om veiligheidsrisico's of omgevingsrisico's, maar ook om psychosociale risico's en fysieke risico's of ergonomie. U kijkt bijvoorbeeld naar:

- Is er een arbozorg- en verzuimbeleid?
- Is er een preventiemedewerker aangesteld?
- Hoe zijn de algemene voorzieningen?
- Is de bedrijfshulpverlening (BHV) goed geregeld?
- Wordt er gewerkt met gevaarlijke stoffen of biologische agentia?
- Wat is de fysieke belasting van de werknemers op de werkvloer?
- Hoe staat het met de machineveiligheid?
- Hoe schoon en opgeruimd is de werkplek?
- Wat is het klimaat? En hoe is de verlichting en het geluid?
- Zijn de arbeidsmiddelen in goede staat en worden ze op de juiste manier gebruikt?
- Gebruiken uw mensen de persoonlijke beschermingsmiddelen?
- Is de visuele informatie (zoals meters, beeldschermen, drukwerk, veiligheidssignalen en inhoudelijke mededelingen) duidelijk zichtbaar en begrijpelijk voor iedereen?
- Kijkt u kritisch naar de functie-inhoud en werkdruk binnen uw bedrijf? Hoe wordt het werk uitgevoerd? Is er sprake van monotoon of repeterend werk? Of is de moeilijkheidsgraad juist heel hoog?
- Hoe staat het met ongewenste omgangsvormen zoals agressie, geweld, pesten, intimidatie en werkdruk die stress kunnen veroorzaken (psychosociale arbeidsbelasting)?
- Hoe zijn de werk- en rusttijden binnen het bedrijf?

Belangrijk is dat u alle mogelijke risico's inventariseert, ook als het niet van toepassing lijkt te zijn. Dan laat u zien dat u de RI&E volledig heeft nagelopen en dat het eindresultaat als betrouwbaar mag worden gezien. De RI&E voldoet dan inhoudelijk aan de richtlijn van de Inspectie SZW.

Werken uw medewerkers 'coronaproof'? Ga nu aan de slag met onze praktische [COVID-19-inventarisatie](#) bij u in het bedrijf, zodat u zeker bent van een gezonde en veilige werkomgeving in de 'anderhalvemeter economie'.

RI&E-instrumenten

U kunt gebruikmaken van verschillende RI&E-instrumenten. Een RI&E-instrument is een hulpmiddel bij het opstellen van de RI&E. Er zijn ook RI&E-instrumenten ontwikkeld door brancheorganisaties. Is er geen goedgekeurd RI&E-instrument voor uw branche, dan kunt u een algemeen RI&E-instrument gebruiken (kantoren of mkb), maar moet u uw RI&E wel laten toetsen. Heeft u meer dan 25 man personeel in dienst, dan is toetsing sowieso verplicht. Heeft u maximaal 40 uur per week personeel in dienst, dan kunt u met de Checklist gezondheidsrisico's de verplichte RI&E doen.

Kijk voor meer informatie op www.rie.nl.

2

Evaluatie van de vastgestelde risico's

Na de risico-inventarisatie volgt de risico-evaluatie. Ook hierbij kunnen de eerder genoemde instrumenten u helpen. Denk bij de evaluatie aan factoren als:

- Hoe groot is de kans op het risico?
- Hoeveel werknemers treft het?
- Hoe vaak hebben de werknemers te maken met dit risico?
- Wat zijn mogelijke gevolgen?
- De hoogte van het risico wordt in sommige RI&E's bepaald door een vooraf samengestelde weegmethode: de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet, het effect van een bepaald risico en de mate van blootstelling aan een risico.

Deze evaluatie geeft u inzicht in welke prioriteit bij welk risico hoort.

3

Plan van aanpak

Als u alle risico's in uw organisatie heeft geïnventariseerd en geëvalueerd, stelt u een Plan van aanpak op. Dat Plan van aanpak is in feite een praktische 'to do list'. Een overzicht van concrete acties, waarbij ook staat wanneer en door wie de acties worden gerealiseerd en (eventueel) wat het budget hiervoor is. Zo kunt u sturen op het verbeteren en het veiliger maken van de arbeidsomstandigheden. Ook is het helder wie binnen de organisatie ervoor verantwoordelijk is. Belangrijke aandachtspunten:

- Pak de risico's aan bij de bron. Voorkomen is immers beter dan genezen. Zie hiervoor ook onderstaande infographic.
- Zonder Plan van aanpak is uw RI&E niet volledig!

Bronmaatregelen

Een werkgever moet eerst de oorzaak van het probleem wegnemen.

Voorbeeld: schadelijke stof vervangen door een veiliger alternatief.

Collectieve maatregelen

Als bronmaatregelen geen mogelijkheden bieden, moet de werkgever collectieve maatregelen nemen om risico's te verminderen.

Voorbeeld: het plaatsen van afscherming of een afzuiginstallatie.

Individuele maatregelen

Als collectieve maatregelen niet kunnen of ook (nog) geen afdoende oplossing bieden, moet de werkgever individuele maatregelen nemen.

Voorbeeld: het werk zo organiseren dat werknemers minder risico lopen (taakrotatie).

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Als de vorige drie maatregelen geen effect hebben, moet de werkgever de werknemer gratis persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekken.

Voorbeeld: oorbeschermers en lasbrillen.

Toetsing van uw RI&E

4

Heeft u meer dan 25 werknemers in dienst of heeft u gebruik gemaakt van een niet-erkend RI&E-instrument? Dan moet u uw RI&E laten toetsen door een gecertificeerde kerndeskundige of gecertificeerde dienst. ArboNed kan u daarbij helpen.

Aanpakken maar!

5

Yes: u heeft uw RI&E op orde en het Plan van aanpak ligt klaar. Nu is het zaak om aan de slag te gaan met de "to do list" uit het Plan van aanpak. De preventiemedewerker binnen uw organisatie ziet erop toe dat dit gebeurt. In kleine bedrijven kan dit de directeur zijn. Lees in het volgende hoofdstuk meer over de preventiemedewerker.

Inspraak werknemers

Een laatste tip: werk samen met uw werknemers aan de RI&E. Zij weten wat er speelt op de werkvloer en kennen de eventuele risico's. Het is gelijk een goede manier om uw medewerkers erbij te betrekken. Door erover met ze in gesprek te gaan, wordt veilig werken een vanzelfsprekend onderwerp binnen uw bedrijf.

Samengevat:

RI&E opstellen in 5 stappen

1. Inventariseren

Doel is alle risico's op een lijst te hebben. De veiligheids- of omgevingsrisico's, de psychosociale risico's en de fysieke risico's of ergonomie. Meld ook of u BHV, arbo en een preventiemedewerker heeft geregeld.

2. Evalueren en ordenen

Na de risico-inventarisatie volgt de risico-evaluatie. Hoe groot is de kans op het risico? Hoeveel werknemers treft het? Wat zijn mogelijke gevolgen? U sorteert en prioriteert de uitkomsten.

3. Plan van aanpak maken

Maak een 'to do list'. Een overzicht van concrete acties, waarbij ook staat wanneer en door wie de acties worden gerealiseerd en wat het budget hiervoor is.

4. Toetsing

Heeft u meer dan 25 werknemers in dienst of heeft u een niet-erkend RI&E-instrument gebruikt? Dan moet u uw RI&E laten toetsen door een gecertificeerde kerndeskundige.

5. Aanpakken maar!

Nu is het zaak om de 'to do list' uit het Plan van aanpak af te vinken. De preventiemedewerker binnen uw organisatie ziet erop toe dat dit gebeurt.

Let op: de RI&E is een 'levend' document. Zorg dat ie altijd up to date is.

“Het uitvoeren van de RI&E en bijbehorende vervolgstappen kost tijd, geld en energie en ik zie dan ook dat werkgevers dit voor zich uitschuiven. Eigenlijk zijn er bij het mkb met minder dan 25 werknemers twee valkuilen:

- Geen RI&E uitvoeren, omdat de kosten te hoog zijn.
- Wel een RI&E uitvoeren en een Plan van aanpak opstellen, maar deze vervolgens de kast in laten verdwijnen, waardoor er na een paar jaar weer een kostbare RI&E nodig is.

Uitstel leidt in dit geval niet tot afstel. Wat je als ondernemer zeker niet wil, is de Inspectie over de vloer, terwijl je arbobeleid niet op orde is. Dan betaal je een boete en moet je alsnog alle onderzoeken en vervolgstappen uitvoeren.

Mijn advies is dan ook altijd: zorg ervoor dat je arbobeleid goed op orde is. Het jaarlijkse ‘onderhoud’ valt dan over het algemeen heel erg mee. De RI&E is een investering, maar als er vervolgens jaren niets verandert aan de arbeidsomstandigheden en wetgeving, kost het up-to-date houden van je arbobeleid hoogstens een paar uur per jaar. ”

Ad van Zundert, consultant ArboNed

Moet u een RI&E toetsen?

Heeft u voor max. 40 uur p/w personeel in dienst? (Excl uzelf, incl. stagiairs).

ja →

U moet een RI&E opstellen, maar hoeft deze niet te laten toetsen.

↓ nee

Heeft u max. 25 werknemers in dienst? (aantal personen).

ja →

Kijk op rie.nl of er een erkende branche is voor u. Zo ja, dan is toetsing niet verplicht.

↓ nee

U moet de RI&E laten toetsen door uw (gecertificeerde) arbodienst of arbodeskundige.

←

Is er voor uw branche geen erkend RI&E-instrument?

De preventiemedewerker

De **preventiemedewerker** is de aanjager bij het opzetten en verbeteren van het arbobeleid; “de interne arbodienst”. Het (mede) opstellen en uitvoeren van de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is één van zijn wettelijke taken. Elk bedrijf is verplicht een preventiemedewerker te hebben. Meestal is het iemand die zich hiervoor naast de ‘gewone’ functie inzet. Voor kleinere bedrijven (maximaal 25 werknemers) geldt dat de directeur/eigenaar ook zelf de preventietaken mag uitvoeren.

Wettelijke taken en verantwoordelijkheden

- Het (mede) opstellen en uitvoeren van de RI&E.
- Het adviseren en nauw samenwerken met de ondernemingsraad / personeelsvertegenwoordiging over de te nemen maatregelen voor een goed arbeidsomstandighedenbeleid.
- Deze maatregelen (mede) uitvoeren.
- Het adviseren aan en samenwerken met de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners.

Wie is er geschikt voor deze functie?

Iedere betrokken werknemer die affiniteit heeft met arbo kan zich aanmelden voor deze functie. Voorwaarde is dat de preventiemedewerker voldoende kennis heeft over het bedrijf om de preventietaken goed te kunnen uitvoeren. Het is een officiële functie, met een contract waarin staat hoeveel uren aan de taken besteed mogen worden en waarin concreet de taken en verantwoordelijkheden van de preventiemedewerker staan vermeld.

De rol vraagt om een stevige persoonlijkheid. Om ‘spin in het web’ te kunnen zijn, zijn naast inhoudelijke deskundigheid ook specifieke competenties nodig op het gebied van communicatie, samenwerking en doortastendheid.

“Ik ben er trots op dat de directeur en het managementteam echt een aparte preventiemedewerker hebben benoemd, hoewel het wettelijk niet hoeft. De directeur had deze rol immers zelf op zich kunnen nemen. Hierdoor laten ze zien dat werkomstandigheden en goed werkgeverschap bovenaan staan. Mijn tip voor andere preventiemedewerkers is vooral: blij jezelf en blij het doen. Het is heel makkelijk om in de dagelijkse activiteiten het stukje preventie te vergeten, omdat het vaak als minder belangrijk wordt beschouwd. Maar het is juist belangrijk om het levend te houden, dat is je taak.”

Sandra Ramakers, customer service representative en preventiemedewerker
Bedrijf: Ventinova Medical
Plaats: Eindhoven
Aantal werknemers: 15

**BEKIJK
DE
VIDEO**

Komt u er niet uit, staan wij voor u klaar

Met de tips uit deze gids zet u het belang van veiligheid binnen uw onderneming op de kaart. Wilt u een extra stap zetten en écht de vruchten plukken van een veilige werkomgeving? Dan staan wij van ArboNed natuurlijk altijd voor u klaar. Kunt u binnen uw bedrijf bijvoorbeeld coaching en concreet advies gebruiken bij de RI&E? Schakel dan laagdrempelig een ervaren arbo-deskundige in: [Mijn preventie-expert](#). Een veiligheidskundige, arbeidshygiënist of ergonomoom helpt u (naar wens telefonisch) met elk gewenst arbo-vraagstuk.

Onze consultants werken door het hele land, dus is er altijd een expert bij u in de buurt. Iemand die u begrijpt. Iemand die snapt hoe het werkt in uw branche en die weet wat er in uw omgeving speelt. Die uw taal spreekt en wiens kennis en ervaring bewijzen dat hij er helemaal voor u is. Iemand die de zaken voor u regelt. Zaken die soms klein lijken, maar een grote impact kunnen hebben. Zaken die uw bedrijf gezond houden. Onder andere door de mensen in uw bedrijf gezond te houden.

**GEZOND
ONDERNEMEN.
DAAR ZIJN
WIJ VOOR.**

www.arboned.nl

